

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย

ตนุเดช ชูชา¹, ธนวัฒน์ พิสิฐจินดา²

^{1,2} สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Email : s59123440035@ssru.ac.th¹, tanawat.pi@ssru.ac.th²

บทคัดย่อ

การทิ้งขยะไม่ถูกวิธี อาจก่อให้เกิดปัญหาในการคัดแยกและมีปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น ถ้าขยะมูลฝอยที่มีจำนวนมากขึ้นและไม่สามารถกำจัดได้ อาจก่อให้เกิดปัญหาขยะเน่าเสียทำให้มีมลพิษทางอากาศและสิ่งปฏิกูลที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อม จึงมีปัญหาคือว่ามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการคัดแยกขยะของประเทศไทยมีลักษณะอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่มิได้มีมาตรการทางกฎหมายบังคับให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งมีแต่เพียงการรณรงค์ภายในโรงเรียนหรือชุมชนให้ช่วยกันคัดแยกขยะก่อนทิ้งเท่านั้น

คำสำคัญ : ขยะ, มลพิษ, กำจัด

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลซึ่งนับวันจะเป็นปัญหาใหญ่ ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งอันเป็นการทิ้งขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม จึงกลายเป็นปัญหาที่จะต้องหาแนวทางในการจัดการลดปริมาณของเหลือใช้ที่เรียกว่า “ขยะ” การคัดแยกขยะมูลฝอยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณขยะโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์หรือนำกลับไปผลิตใหม่หรือนำไปกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม การคัดแยกขยะมูลฝอยในขั้นตอนนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านการกำจัดขยะมูลฝอยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นแต่ละประเภท เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย และขยะรีไซเคิล ซึ่งจะส่งผลทำให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น วิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ดีที่สุดก็คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดเพราะทำได้ง่ายไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก เพียงแต่ให้แต่ละบ้านจัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกกันไว้เป็นแต่ละส่วน แล้วแต่ว่าในท้องถิ่นนั้น ๆ มีความต้องการที่จะนำเอาขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์หรือนำไปกำจัดด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างไร แต่ทั้งนี้ก็ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดผลดีต่อการจัดการขยะมูลฝอยแล้วยังเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนที่เหมาะสมอีกด้วย สำหรับการดำเนินการคัดแยกประเภทของขยะมูลฝอย เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติขึ้นมาจริง ๆ นั้นจำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้และความเข้าใจเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับประชาชน เพื่อก่อให้เกิดจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีในการทิ้งขยะมูลฝอยที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบันนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย
2. เพื่อให้ได้แนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของขยะ

ขยะเป็นปัญหาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัจจุบัน ขยะยังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจนกลายเป็นวิกฤตที่กำลังเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากขยะมูลฝอยทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและก่อให้เกิดความรำคาญเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงที่ก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ มากมาย

ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ขยะ คือ หยากเยื่อ มูลฝอย นอกจากนี้ ยังหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้คนไม่ต้องการและทิ้งไป ขยะมีมากมายหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นของแข็ง ของเหลว ขยะที่ย่อยสลายได้และที่ย่อยสลายไม่ได้ ของที่ใช้ประโยชน์ได้และที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้ และขยะมีพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม (IM2, 2558)

ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มูลฝอย หมายถึง เศษสิ่งของที่ทิ้งแล้ว รวมถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเหลือจากกระบวนการผลิตและอุปโภค

ประเภทของขยะ

ประเภทที่หนึ่ง ขยะอินทรีย์ คือ ขยะเน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น **ประเภทที่สอง** ขยะรีไซเคิล คือ บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก เป็นต้น **ประเภทที่สาม** ขยะอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนที่ก่อให้เกิดวัตถุอันตรายต่อคนและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ ตัวอย่าง กระจงสเปรย์ ภาชนะบรรจุยาฆ่าแมลงและเวชภัณฑ์ เป็นต้น **ประเภทที่สี่** ขยะทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ฝ้ายอนามัย ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม เป็นต้น (ปเนต มโนมัยวิบูลย์และคณะ, 2560:11-12)

สาเหตุของปัญหาขยะตกค้างจากการเก็บขน

ประการแรก คือ ชาวบ้านทิ้งขยะไม่เป็นเวลา ไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาจัดเก็บ โดยเฉพาะท้องถิ่นที่จัดเก็บตอนกลางคืนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาจราจรแต่ชาวบ้านยังคุ้นเคยกับการทิ้งขยะตอนเช้า

ประการที่สอง คือ รถเก็บขยะไม่พอ หรือรถเสียเข้าซ่อม ทำให้มีขยะรอการเก็บขนจำนวนมาก แต่หากมีขยะตกค้างรอการเก็บขนสะสมปริมาณมากจะเกิดผลกระทบต่อชุมชนชัดเจนซึ่งท้องถิ่นต้องบริหารจัดการมาเก็บขนไปกำจัด (พิริยตม์ วรรณพุกษ์, 2558:14-16)

ผลกระทบจากขยะมูลฝอย

ความสกปรกไม่เป็นระเบียบ มูลฝอยที่ตกค้างจะสร้างความรำคาญให้แก่ผู้พักอาศัยในชุมชนส่งกลิ่นเหม็น สกปรก ทำให้ชุมชนขาดความระเบียบเรียบร้อย **แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค** มูลฝอยที่มีเศษอาหารหรือมูลฝอยอินทรีย์ปะปนและเลือดตกค้างไว้ จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค อาจมีแมลงสาบ แมลงวันและหนู มาคุ้ยเขี่ยและนำไปสู่การเกิดโรคต่าง ๆ **สารพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม** มูลฝอยอันตรายบางอย่าง เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ซึ่งมีสารโลหะหนักบรรจุอยู่ในผลิตภัณฑ์ หากปนเปื้อนสู่ดินและน้ำ จะส่งผลเสียต่อระบบนิเวศและเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารซึ่งจะทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2556:14-15)

แนวทางการจัดการขยะ

การจัดการขยะ ณ แหล่งกำเนิด เป็นการนำขยะมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ นำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดมาซ่อมแซมนำมาใช้ใหม่ หรือนำขยะมาแปรรูปเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมมาใช้ใหม่ หลีกเลี่ยงการใช้ขยะอันตราย การนำเศษใบไม้มาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น (เกศนุช ชีระภากรและคณะ, 2555:34)

กฎหมายต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา มีกฎหมายหลักที่เรียกว่า The Code of Federation (CFR) ซึ่งเป็นกฎหมาย ที่ใช้กับทุกรัฐ โดยมีบทบัญญัติที่ 42 กำหนดให้รัฐต่าง ๆ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งรัฐต่าง ๆ ได้มีการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในรัฐของตน กฎหมายในแต่ละรัฐนี้แม้จะมีความแตกต่างกันไป แต่ก็มีสาระที่สำคัญตรงกันในการกำหนดแผนการลดขยะจากแหล่งกำเนิด การนำขยะไปใช้ใหม่

ญี่ปุ่น แบ่งกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะเป็น 2 กลุ่ม คือ **กลุ่มแรก** เป็นกฎหมายพื้นฐานว่าด้วยสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม **กลุ่มที่สอง** เป็นกฎหมายว่าด้วยการกำจัดของเสียการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักเกณฑ์การผลิตและการ

ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่คำนึงถึง Reduce, Reuse และ Recycle การทำเครื่องหมายเพื่อการเก็บรวบรวมและคัดแยก การนำกลับมาใช้ใหม่และการสร้างผลพลอยได้ (วิชัย โสสุวรรณจินดา, 2558:83)

กฎหมายไทยเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

กรณีการขนส่งขยะตามมาตรา 78 ก็เห็นว่า การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดการด้วยประการใด ๆ เพื่อบำบัดและกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเลการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจาก การสำรวจตั้งนั้น การขนส่งขยะจำต้องคำนึงถึงการควบคุมมลพิษด้วย

กรณีกำหนดชนิดและประเภทของเสียอันตราย ตามมาตรา 79 ก็เห็นว่า ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิต การใช้สารเคมี หรือวัตถุอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุข และกิจกรรมอื่นให้อยู่ในความควบคุมตั้งนั้น ในกรณีไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและเสียง มลพิษทางน้ำ มลพิษอื่นของเสียอันตราย ซึ่งมาตรา 79 ได้บัญญัติว่าให้มีกฎหมายนำมาบังคับใช้ โดยแก้ไขปัญหาในกรณีไม่มีกฎหมายเฉพาะเรื่อง (พวงค์ ฉัตรวิรุฬห์, 2558:159-160)

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมวด 3 การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

กรณีหน้าที่การกำจัดขยะตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ก็เห็นว่า การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และมาตรา 20 (2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่ทางสาธารณะ อีกทั้งได้กำหนดบทลงโทษในมาตรา 71 ว่าผู้ใดฝ่าฝืนในมาตรา 19 ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีห้ามทำเป็นธุรกิจตามมาตรา 19 ก็เห็นว่า ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตั้งนั้น มิให้ทำเป็นธุรกิจหรือมีค่าตอบแทน ยกเว้นจะได้อนุญาต (ไพบุลย์ แจ่มพงษ์, 2560:143)

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง พ.ศ.2535

กรณีห้ามทิ้งขยะนอกภาชนะ ตามมาตรา 31 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใด

(1) บ้วนหรือถ่มน้ำลาย เสมอ หะ บ้วนน้ำหมาก สั่งน้ำมูก เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนนหรือบนพื้นรถหรือพื้นโดยสาร

(2) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในสถานสาธารณะนอกภาชนะหรือที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดไว้”

ตั้งนั้นการห้ามทิ้งขยะนอกภาชนะที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้รวมถึงในแหล่งน้ำด้วย

กรณีห้ามมิให้ปล่อยปละละเลย มาตรา 32 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใด

(1) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในสถานสาธารณะ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

(2) ปล่อยปละละเลยให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่ดินของตนในสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ” ดังนั้น ห้ามมิให้ทิ้งขยะในที่สาธารณะหรือปล่อยปละละเลยในที่ดินของตน

กรณีห้ามทิ้งขยะลงบนถนนหรือในทางน้ำ มาตรา 33 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลงบนถนนหรือในทางน้ำ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเรือหรืออาคารประเภทเรือนแพ ซึ่งจอดหรืออยู่ในท้องที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังไม่ได้จัดส้วมสาธารณะหรือภาชนะสำหรับทิ้งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย” ดังนั้น จึงมีการกำหนดบทลงโทษไว้ในมาตรา 78 โดยให้พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ด้านการลงโทษเนื่องจากเป็นผู้ดูแลการจัดการขยะมูลฝอย (นเรศ เชื้อสุวรรณ, 2561:10)

นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559

นโยบายป้องกันและขจัดมลพิษจากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่ 1.ให้มีการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลตั้งแต่ การเก็บกัก การเก็บขน การขนส่งและการกำจัด 2.ควบคุมอัตราการผลิตมูลฝอยของประชากรและส่งเสริมให้มีการนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ 3.ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการก่อสร้างบริหาร หรือดำเนินระบบจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 4.ส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (อำนาจ วงศ์บัณฑิต, 2557:72)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร การวิจัยในส่วนนี้เพื่อตอบจุดประสงค์การวิจัยเกี่ยวกับ “เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย” และ “เพื่อให้ได้แนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย” โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลที่เป็นเอกสารเชิงวิชาการ ข้อมูลที่เป็นเอกสารด้านคดีความ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นบัญญัติของกฎหมาย ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากตำราและหนังสือ ส่วนที่เป็นงานวิจัยและบทความ และส่วนที่เป็นคำพิพากษาศาลฎีกา

3. ผู้วิจัยจะดำเนินการ วิเคราะห์ ตีความและให้ความหมายข้อมูลในรูปของการอธิบายโดยการอ่านและจับประเด็น จัดกลุ่มข้อมูล เชื่อมโยงแนวคิด ขยายความเชื่อมโยง หาความหมาย หาข้อสรุป

4. สถานที่เก็บข้อมูล ตำรา หนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทบัญญัติกฎหมายทั้งของไทยและกฎหมายของต่างประเทศข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (สารสนเทศ)

ผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และมีพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง พ.ศ.2535 คือห้ามทิ้งขยะนอกภาชนะลงบนพื้นหรือที่ที่หน่วยราชการได้จัดไว้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535คือหน้าที่กำจัดขยะเป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น มิให้ผู้ใดทำการเก็บ ขน ขยะโดยทำเป็นธุรกิจซึ่งมีค่าตอบแทน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 คือการควบคุมการขนส่งขยะอันตรายและการกำหนดขยะอันตราย แต่มิได้มีมาตรการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ทางกฎหมายบังคับให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง มีเพียงแต่การรณรงค์ภายในโรงเรียนหรือชุมชนให้ช่วยกันคัดแยกขยะก่อนทิ้ง

อภิปรายผล

1) ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาการทิ้งขยะโดยไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น สกปรก และเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคได้ และในประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย โดยตรงมีเพียงพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของผู้เก็บรวบรวม ขนส่ง และการห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ ดังนั้น จึงควรมีกฎหมายบังคับให้มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง

2) ผู้วิจัยเห็นว่า หากมีการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับการลักลอบทิ้งขยะและของเสียอันก่อให้เกิดมลพิษพิษทางด้านต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐควรมีบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิดซ้ำหนักขึ้น จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง พ.ศ.2535 มิได้มีบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น จึงควรมีบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิดซ้ำหนักขึ้น เพื่อเป็นการช่วยลดปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางสังคม

ในปัจจุบันยังคงมีปัญหาของการทิ้งขยะไม่ถูกวิธี ทำให้ประเทศไทยมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นทุกปี ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจากมนุษย์ การที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลงนั้นให้ถือว่าเป็นเรื่องที่ยาก ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง พ.ศ.2535 โดยให้มีมาตรการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อเป็นการช่วยลดปริมาณขยะให้น้อยลงและช่วยลดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาของมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอย ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการทิ้งสารเคมี

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตา อาจารย์ธันวัด พิสิฐจินดา ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและช่วยเหลือให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย อีกทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ต่าง ๆ อันเป็นคุณประโยชน์ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

เกศนุช ชีระภากรและคณะ.(2555).คู่มือการจัดการขยะโดยชุมชนมีส่วนร่วม.(พิมพ์ครั้งที่ 1).จังหวัดสงขลา: ดาว फिल्म วิดีโอ กราฟฟิค.
นเรศ เชื้อสุวรรณ.(2561).การจัดการขยะ:ความเข้าใจสู่การปฏิบัติ.(พิมพ์ครั้งที่ 2).นครราชสีมา:สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- ปเนต มโนมัยวิบูลย์และคณะ.(2560). **สร้างวัฒนธรรมสังคมปลอดภัย.**(พิมพ์ครั้งที่ 1).จังหวัดเชียงใหม่:ลือคอินดีไซน์เวิร์ค.
- พยงค์ ฉัตรวิรุฬห์.(2558). **คำอธิบาย พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535และระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.2554.**(พิมพ์ครั้งที่ 1).กรุงเทพฯ:ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- พิริยุตม์ วรรณพฤษ.(2558).**Roadmapการจัดการขยะ.**(พิมพ์ครั้งที่ 1).กรุงเทพฯ:บริษัท ชัน แพคเกจจิ้ง (2014)จำกัด.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์.(2560). **การจัดการขยะมูลฝอย.**(พิมพ์ครั้งที่ 1).กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.(2556).**คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน กรุงเทพมหานคร.**(พิมพ์ครั้งที่ 1).กรุงเทพฯ:บริษัทมาตาการพิมพ์ จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน.(2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.**(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:บริษัท นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด.
- วิชัย โถสุวรรณจินดา. (2558). **วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม.มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย,ปีที่11 ฉบับที่2/2558 หน้า83**
- อำนาจ วงษ์บัณฑิต.(2557). **กฎหมายสิ่งแวดล้อม.**(พิมพ์ครั้งที่ 3).กรุงเทพฯ:วิญญูชน.
- IM2.(2558). **ขยะ หมายถึง...สืบค้นเมื่อ 3/7/2562 จาก <https://www.im2market.com/2015/12/15/2189>**